

de bewering dat hij een talentvol dilettant en een geestig knutselaar is geweest, maar daarmee is zijn persoonlijkheid niet geteekend. De *humor* is de leidende macht geweest, die het poppenspel zijner verbeelding in beweging heeft gebracht en bij den voortdurenden wedstrijd tusschen pen en teekensift het wilde tweespan in het gareel heeft gehouden. Bovendien is het zeer moeilijk de grenzen aan te wijzen, waar het dilettantisme ophoudt en waar de ware kunst begint. Of men de kunst uit liefhebberij of als beroep oefent, kan geen verschil uitmaken. Het is ten slotte de meerdere of mindere mate van talent, die den doorslag geeft, en aan talent heeft het V. H. zeker niet ontbroken. Hij heeft de kunst als middel en niet als doel beschouwd. Nu zal ik niet beweren dat hij den kunstvorm opzettelijk verwaarloosd heeft, maar hij heeft, bij zijn opvatting der kunst, daaraan niet die waarde toegekend, welke hij voor anderen bezit. Hij heeft overigens zijn gebreken en tekortkomingen beter dan iemand gekend, waar hij in een zijner voorreden schrijft: „En wat ben ik? Wat is mijn werk? Wat ik had kunnen zijn, gevoel ik. Wat mijn werk wezen zou, gevoel ik, indien mijn gelukkige hand de pen fijn en natuurgetrouw, als een Beets, het penseel gemakkelijk en smaakvol, als een Rochussen, voeren mocht, weet ik. Maar nu, och val mijn eenvoudige schetsen niet te hard, want wees overtuigd dat zij in mij zelve een zeer strengen en onbarmhartigen criticus vinden. De beenen van dat liggend heer op *Te Veel* zijn te kort, de krankzinnige houdt haar linkerarm op een onmogelijke wijze, en nu . . . wees maar stil, ik heb ze overgeteekend en die . . . maar wat hoef ik mijn eigen glazen in te gooien. Zoo mijn plaatjes maar een goede gedachte mogen verspreiden, sommige harten van vrees voor het kwaad en zijn gevolgen deden kloppen, den vermoeiden geest konden ontspannen, den lever doen schudden, dan moest ik ze uitgeven en hebben zij hun nut gedaan.” Aan dien eisch hebben zijn teekeningen, aan wie wij zoo menig oogenblik van opgewektheid, zoo vele weldadige en verheffende indrukken te danken hebben, ten volle voldaan. Aan het overige moet men niet te hooge eischen stellen. De gedachten verdrongen zich bij hem in zoo sterke mate, dat hij gedwongen werd die vluchtig aan te geven. Het zijn en blijven schetsen. Nu weet ik wel dat schetsen een hoogere kunstwaarde kunnen bezitten dan afgewerkte teekeningen, maar in ieder geval worden daaraan andere eischen gesteld. Het is voldoende indien zij uitdrukken, wat de kunstenaar daarmee bedoeld heeft en dit is gewoonlijk bij V. H. het geval. Zoo noodig, wordt door het bijschrift de bedoeling nader verduidelijkt. Bovendien moet men niet vergeten dat vele zijner teekeningen als charges moeten beschouwd worden en als zoodanig opzettelijk misteekend zijn. Veel wat ons tegenwoordig in zijn teekeningen conventioneel en overdreven toeschijnt, behoorde destijds tot den heerschenden kunstmaak.

Alexander Ver Huell zou geen Hollandsch kunstenaar zijn geweest, indien hij geen etsen had vervaardigd. Onder de meest bekende behooren zijn „Couranten-ombrenger” en „de ontmoeting in den spoorwegwaggon”. Op de laatste wordt een burgerjufvrouw afgebeeld, die angstig aan haar buurman, die met zijn geweer